

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ АПК

Випуск 5 (85)

Біла Церква

2011

Затверджено вченою
радою університету
(Протокол № 5 від 14.06.2011 р.)

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., д-р екон. наук (головний редактор);
Сахнюк В.В., д-р вет. наук (заступник головного редактора);
Свиноус І.В., д-р екон. наук (відповідальний за випуск);
Варченко О.М., д-р екон. наук;
Губенко В.І., д-р екон. наук;
Шубравська О.В., д-р екон. наук;
Крисанов Д.Ф., д-р екон. наук;
Червінська Л.П., д-р екон. наук;
Рокитко А.І., д-р екон. наук;
Юхименко П.І., д-р екон. наук;
Харьковщенко Є.А., д-р філософ. наук;
Семілетко В.І., канд. пед. наук;
Сокольська М.О., завідувач РВІКВ (відповідальний секретар).

Економіка та управління АПК: Збірник наукових праць / Білоцерків. нац. аграр. ун-т. – Біла Церква, 2011. – Вип. 5 (85). – 160 с.

Збірник наукових праць «Економіка та управління АПК» друкується за рішенням вченої ради університету відповідно до вимог ВАК України щодо тематичної спрямованості фахових видань з певної галузі науки.

Зареєстрований у Міністерстві юстиції України і є виданням, що продовжується замість випуску Вісника Білоцерківського державного аграрного університету з економічних наук.

У цьому випуску збірника висвітлені результати наукових досліджень, проведених ученими навчальних закладів та наукових установ, провідними економістами, фахівцями агробізнесу з актуальних економічних питань розвитку агропромислового виробництва.

ЗМІСТ

Збарський В.К., Варченко О.М. Глобальна продовольча криза: виклики для України	5
Варченко О.М. Зарубіжний досвід державної підтримки сільськогосподарського виробництва та напрями його використання у вітчизняній практиці.....	11
Левандівський О.Т. Особливості державного регулювання АПК	16
Цвігун І.А. Історико-філософський аналіз та дефініція категорії «безпека»	20
Мармуль Л.О. Особливості формування розподільчих відносин та цін в інтегрованих агропромислових підприємствах.....	24
Свиноус І.В. Роль і місце особистих селянських господарств у продовольчому забезпеченні населення України	27
Божидарнік Т.В. Сутність організаційно-економічних відносин у молокопродуктовому підкомплексі АПК.....	32
Шуст О.А. Функціонування тваринництва України: сучасний стан та проблеми вирішення	37
Хоменко О.М. Інструменти та методи маркетингового позиціонування вищих освітніх установ	42
Бабенкова Т.Ю. Засади формування інфраструктури агропродовольчого ринку України.....	46
Капінус Л.В., Скригун Н.П. Сутність та систематизація методів встановлення цін в ринкових умовах	51
Стаднік Л.І., Кирилюк О.Ф. Суть П(С)БО 30 «Біологічні активи» та проблеми з його застосуванням	55
Хомяк Н.В. Організація обліку і аудиту дебіторської заборгованості в умовах сучасних інформаційних технологій	60
Ісаєнко В.А. Організаційно-економічний механізм управління банкрутством.....	63
Ціхановська В.М., Павленко Ю.М. Конкурентоспроможність вітчизняної агропродовольчої продукції та напрями її підвищення на світовому ринку.....	66
Недашківська Т.М. Оцінка обмежень (обтяжень) у використанні земель сільськогосподарського призначення.....	70
Киричок О.Ю. Складові забезпечення конкурентоспроможності продукції рослинництва.....	74
Непочатенко А.В. Аналіз стану забезпеченості технікою сільськогосподарських підприємств України	77
Людвенко Д.В. Ускладнені типології спеціалізованого управлінського обліку.....	80
Чернадчук Ж.В. Оцінка сучасного стану виробництва свинини в сільськогосподарських підприємствах Київщини	83
Трофимчук М.І. Аналіз тенденцій створення електронних магазинів на глобальному електронному ринку	87
Чмуленко Н.І. Еколого-економічні аспекти продовольчої безпеки в контексті сталого розвитку.....	89
Зубченко В.В. Чинники внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування ринку молока і молочних продуктів.....	95
Діденко С.В. Особливості організації птахівничого бізнесу у провідних країнах світу	98
Вдовенко Н.М. Вдосконалення механізмів та інструментів державного регулювання аквакультурного виробництва	104
Іванова Л.С. До питання необхідності державного регулювання ринку молока та молочної продукції	109
Устименко І.В. Оцінка розвитку інвестиційної діяльності АПК України як критерій його ефективності.....	112
Савчук О.В. Оцінка ефективності функціонування електронних магазинів	116
Чеборака А.Ф. Організаційно-економічні основи енергозбереження на переробних підприємствах АПК	119
Непочатенко О.О., Ягода Г.Ю. Механізм державного регулювання відтворення основних виробничих засобів в Україні	122
Піскоцький М.І. Економічна ефективність вирощування цукрових буряків господарствами Київщини	127
Кирилюк О.Ф. Розвиток ринку м'яса птиці в умовах глобалізаційних процесів світової економіки	131
Липкань О.В. Стан та основні напрями оновлення матеріально-технічних ресурсів сільськогосподарських підприємств	137
Руда Т.П. Організаційно-економічні засади управління підприємницькими ризиками молокопереробних підприємств	142
Гевлич В.В. Страхування екологічних ризиків при землекористуванні.....	145
Залстов О.М. Страховий ринок України: проблеми та напрями розвитку.....	150
Сатир В.В. Прогнозування та управління інфляцією у «вузьких місцях» дерева рішень.....	155

ЦІХАНОВСЬКА В.М., канд. екон. наук

ПАВЛЕНКО Ю.М., магістр

Вінницький національний аграрний університет

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНОЇ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА НАПРЯМИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ НА СВІТОВОМУ РИНКУ

У статті розглянуто вплив процесів глобалізації світової економіки на конкурентоспроможність агропродовольчої продукції. Запропоновані відповідні заходи для підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції.

Ключові слова: конкурентоспроможність, продовольчий ринок, експорт, економічна ефективність, агропродовольча продукція.

Постановка проблеми. Формування конкурентних переваг сільськогосподарських підприємств має велике теоретичне і практичне значення для розвитку аграрного сектору національної економіки, насичення внутрішнього ринку доступними для всіх груп населення високоякісними продуктами харчування, розширення зовнішньоекономічних зв'язків. Вирішення цих питань має комплексний характер, вони пов'язані зі здоров'ям людей, підвищенням їх життєвого рівня, забезпеченням національної продовольчої безпеки.

Конкурентоспроможність аграрного виробництва характеризується рівнем забезпеченості внутрішнього попиту країни за рахунок власного виробництва (самозабезпеченість), а також його ефективністю, що в кінцевому результаті формує рівень національної продовольчої безпеки. Внутрішній попит країни на сільськогосподарську продукцію визначається рівнем її споживання населенням і забезпеченістю інших внутрішніх технологічних потреб сільськогосподарських товаровиробників [9].

Доброякісна, «здорова» конкуренція — фундаментальна основа успішного розвитку ринку. Кожному підприємцю необхідний стимул, який підштовхував би його до одержання позитивних результатів своєї роботи. Займаючись підприємницькою діяльністю, власник може досягти успіху в тому випадку, якщо його бізнес буде досконалішим і матиме певні переваги поряд з бізнесом іншого господаря, або, як це прийнято називати, конкурента [6].

Інтеграція України у світове співтовариство посилює конкурентну боротьбу за ринки збуту продукції і має руйнівні наслідки для неконкурентоздатних галузей, що спричинює скорочення обсягів виробництва, підвищення собівартості неконкурентоспроможної продукції. У зв'язку з цим, проблема формування конкурентних переваг підприємств є надзвичайно важливою для забезпечення продовольчої безпеки [10].

Сучасні процеси глобалізації світової економіки призвели до зростання конкуренції як на світових ринках, так і на внутрішньому ринку України. Особливо гострою ця проблема є для галузей агропромислового комплексу України, від рівня розвитку яких значною мірою залежить конкурентоспроможність вітчизняної економіки.

Досягнення конкурентоспроможності продукції АПК потребує постійного аналізу ринків сільськогосподарських продуктів та об'єктивної діагностики рівня конкурентоспроможності української продукції на світовому агропродовольчому ринку [12].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню проблем формування і розвитку агропродовольчого ринку України, підвищення конкурентоспроможності продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках, визначення ролі держави в його ефективному функціонуванні присвячені наукові праці вітчизняних вчених: В. Г. Андрійчука, О. В. Березіна, П. І. Гайдуцького, С. Л. Дусановського, С. М. Кваші, Ю. С. Коваленка, Т. О. Осташко, Б. Й. Пасхавера, П. Т. Саблука, В. О. Точиліна, О. М. Шпичака та ін. Їх зусиллями створений теоретико-методологічний фундамент дослідження даної проблеми, вирішено ряд її методичних та прикладних аспектів щодо формування цього життєво важливого ринку, вдосконалення економічного механізму його функціонування в пореформений період. Проте, на шляху інтеграції України у світове економічне співтовариство ці проблеми вимагають більш глибоких наукових досліджень.

Метою дослідження є аналіз складових світової агропродовольчої системи та обґрунтування напрямів посилення конкурентних переваг країни на міжнародному ринку.

Результати досліджень та їх обговорення. На сучасному етапі розвитку економіки України агропродовольчий ринок виступає чутливим регулятором і координатором комерційних зусиль

суб'єктів ринку, спрямованих на виробництво і реалізацію конкурентоспроможної агропродовольчої продукції для забезпечення продовольчої безпеки держави і формування експортного потенціалу.

Дослідження показують, що в цих умовах важливу роль посідають проблеми міжнародної конкуренції, що стало основною рушійною силою і результатом розвитку продуктивних сил усіх країн в аграрному секторі. Як зазначають В. Рилько та В. Демяненко, формування світової агропродовольчої системи відбулося в результаті інтенсифікації міжнародної кооперації і поділу праці, взаємодії та глобалізації національних товарних систем у сфері виробництва і продажу сільськогосподарської продукції та продуктів харчування [11].

Основними елементами світової агропродовольчої системи є міжнародна торгівля, що охоплює усі сфери продовольчого комплексу (рис. 1).

Встановлено, що функціонування світової агропродовольчої системи призводить до нерівномірного розвитку національних агропродовольчих систем через те, що конкуренція і поділ праці виходять на загальний глобальний рівень. В цьому процесі лідерами виступають економічно розвинуті країни, тому що для їх агропродовольчих комплексів зовнішні ринки є основним чинником економічного зростання. Науково-виробничий і споживчий потенціал цих країн, а також висока захищеність інвестицій сприяють розширенню і поглибленню взаємозв'язків, що проявляється у поглибленні спеціалізації та кооперування у виробництві агропродовольчої продукції, ресурсів для її виробництва, взаємному посиленні переливу капіталу та технологій [12].

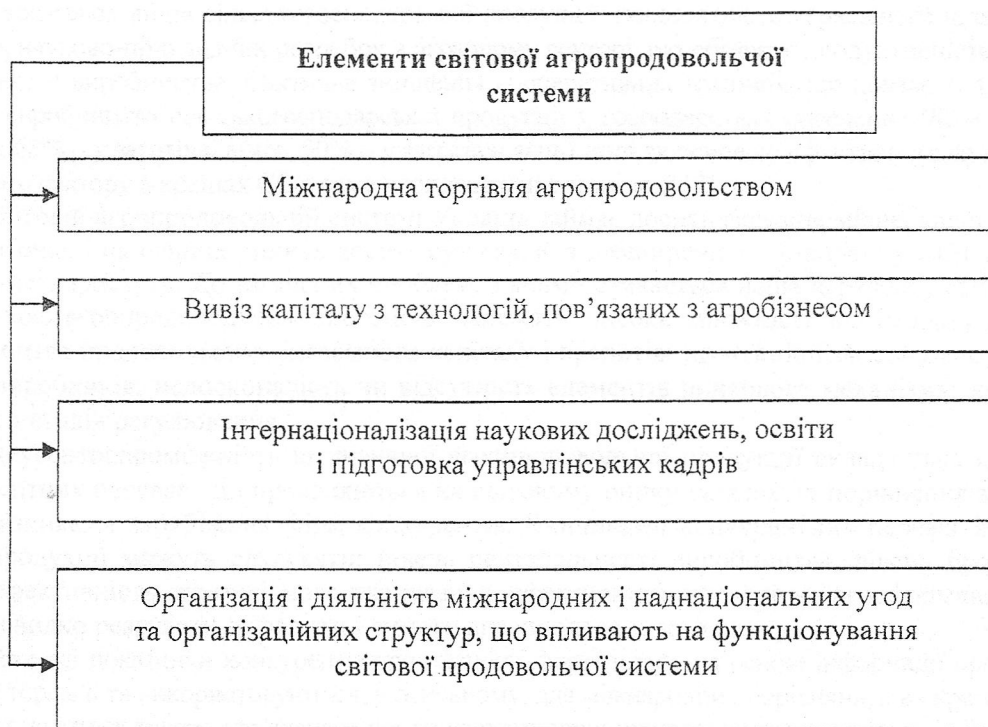

Рис. 1. Основні елементи світової агропродовольчої системи

Аналіз конкурентоспроможності вітчизняної сільськогосподарської продукції на світовому аграрному ринку проводиться, в першу чергу, з визначення частки сільськогосподарської продукції в загальному обсязі експорту України, оскільки переважна більшість показників конкурентоспроможності базується на оцінці обсягів зовнішньої торгівлі.

За останні роки частка сільськогосподарської продукції в експорті України зросла на 2,1% і становить 13,7%, зважаючи, що експорт продукції тваринного походження знизився на 0,5%. У структурі українського експорту останніми роками переважає продукція рослинництва, що є непоганою тенденцією, оскільки, за прогнозами ФАО, в перспективі до 2014 року світові ціни на пшеницю зростуть на 3%, фуражні зернові – на 10, насіння соняшнику – на 15, рослинну олію – 18, яловичину – до 30% [15].

Основними показниками, що характеризують рівень конкурентоспроможності продукції, є її якісні характеристики, собівартість, ціна реалізації. Для забезпечення захисту національного ринку продукції від конкуренції члени організації можуть застосовувати зв'язаний тариф [14].

Про низький рівень конкурентоспроможності вітчизняної сільськогосподарської продукції на європейському продовольчому ринку свідчать: низька ефективність цієї галузі порівняно з іншими країнами – загрозовим, із погляду продовольчої безпеки, можна вважати істотне зниження рентабельності основних видів продукції сільського господарства; невідповідність структури українського експорту попиту країн ЄС на сільськогосподарську продукцію, зважаючи на товарну структуру імпорту сільськогосподарської продукції країнами ЄС. Вітчизняним аграрним підприємствам варто нарощувати експортний потенціал у таких галузях, як виробництво м'яса, насіння соняшнику, вирощування фруктів, виробництво фруктових та овочевих консервів. Невелика частка підприємств, сертифікованих згідно з міжнародними стандартами (лише 3% м'ясопереробних комбінатів, 34,6% молокопереробних підприємств володіють міжнародними сертифікатами); низька якість продукції внаслідок того, що 60% сільськогосподарської продукції виготовляється дрібними приватними господарствами населення, які обмежені фінансовими, матеріальними, технологічними, інформаційними ресурсами, у результаті чого виготовлена у цих господарствах продукція втрачає конкурентні переваги [5].

Значною мірою перешкоджають зміцненню конкурентоспроможності вітчизняної продукції АПК на зовнішніх ринках такі чинники: низький рівень розвитку вітчизняної фінансово-кредитної системи, відсутність галузевих кооперативних банків, нерозвиненість в Україні сфери страхування кредитних та виробничих ризиків, а також інфраструктури АПК, що призводить до збільшення вартості виробництва, значних втрат продукції під час її транспортування та зберігання; переважно низький рівень спеціалізації функціонуючих господарств. Фермери країн ЄС обмежуються виробництвом лише двох-трьох видів сільськогосподарської продукції; недостатність державного цільового фінансування науково-прикладних розробок в аграрному секторі, що обмежує продуктивність сільськогосподарського виробництва; фактичне знищення кооперативних традицій, що призвело до збільшення частки виробництва сільськогосподарської продукції у господарствах населення (82% – у заготівлі молока, 63% – у заготівлі м'яса, 50% – у заготівлі яєць), тоді як основою ефективного функціонування аграрного сектору в країнах ЄС є саме кооперативні організації [7].

У світовій агропродовольчій системі Україна займає досить скромне місце, але її роль в окремих регіонах і на певних ринках досить суттєва, а із розширенням співпраці у СОТ потенціалні можливості зростають. До загальних проблем, з якими стикається наша держава у своїх стосунках зі світовою агропродовольчою системою, належать: висока залежність від імпорту ресурсів для виробництва продовольства, іноземного капіталу і кредитів; протекціонізм стосовно вітчизняних товаровиробників; недосконалість чи відсутність елементів ринкового механізму; недоліки державних методів регулювання.

Конкурентоспроможність вітчизняної агропродовольчої продукції складається із сукупності конкурентних переваг, що проявляються на світовому ринку шляхом їх порівняння з відповідними показниками зарубіжних фірм-конкурентів. Чинниками конкурентних переваг агропродовольчої продукції можуть слугувати: рівень рентабельності виробництва, рівень продуктивності праці, ефективність стратегічного планування, ефективність управління агроформуваннями, здатність швидко реагувати на запити і вимоги агропродовольчого ринку.

Майже всі показники конкурентоспроможності формуються на основі інформації про обсяги зовнішньої торгівлі та використовуються, в основному, для міжнародних порівнянь, а в окремих ситуаціях використовуються також для визначення конкурентоспроможності окремих регіонів і розраховуються для окремого товару або товарної групи. Серед показників, які найчастіше використовуються зарубіжними вченими, варто виділити: індекс відносної експортної конкурентоспроможності (Relative Export Advantage Index – RXA), індекс відносної залежності від імпорту (Relative Import Penetration Index – RMP) та індекс відносних торговельних переваг (Relative Trade Advantage Index – RTA) [16].

Українські вчені С. Кваша і О. Лука пропонують визначати індекс відносної експортної конкурентоспроможності за формулою [4]:

$$RXA_{ij} = \left(X_{ij} / \sum_{l,l \neq j} X_{il} \right) / \left(\sum_{k,k \neq i} X_{kj} / \sum_{k,k \neq i} \sum_{l,l \neq j} X_{kl} \right). \quad (1)$$

Індекс RXA визначається як відношення частки країни у світовому експорті певного товару всіх інших товарів. Специфічною рисою цього вимірника є те, що світовий експорт товару завжди визначається як сума експорту всіх країн, крім тієї, що досліджується. Аналогічно, із суми світового експорту інших товарів виключається експорт того товару, що є предметом дослідження. Це дозволяє уникнути подвійного рахунку, коли експорт країни (товару) є і чисельником, і складовою знаменника. Такий аспект є особливо доречним, якщо країна має істотну частку у світовій торгівлі, і (або) досліджуваний товар становить значну частку світового експорту.

Значення індексу RXA інтерпретується таким чином. Якщо воно є більшим від 1, то країна має порівняльні конкурентні переваги щодо експорту товару, який розглядається, якщо ж є меншим від 1, то це вказує на конкурентні невігоди.

Індекс відносної залежності від імпорту RMP є дуже подібним до індексу RXA, з тією лише різницею, що в даному випадку до уваги береться імпорт:

$$RMP_{ij} = \left(M_{ij} / \sum_{l, l \neq j} M_{il} \right) / \left(\sum_{k, k \neq i} M_{kj} / \sum_{k, k \neq i} \sum_{l, l \neq j} M_{kl} \right), \quad (2)$$

де M – імпорт; i та k – види товарів; j та l – країни.

Якщо значення індексу RMP є більшим від 1, то залежність від імпорту висока (тобто мають місце конкурентні невігоди), якщо ж меншим від 1, то низька (тобто спостерігаються порівняльні конкурентні переваги).

За розрахунку індексу відносних торговельних переваг одночасно беруться до уваги показники експорту та імпорту певного товару. Він розраховується за формулою:

$$RTA_{ij} = RXA_{ij} - RMP_{ij}, \quad (3)$$

де RTA_{ij} – індекс відносних торговельних переваг i -го товару в j -й країні;

RXA_{ij} – індекс відносної експортної конкурентоспроможності i -го товару в j -й країні;

RMP_{ij} – індекс відносної залежності від імпорту i -го товару в j -й країні.

Додатне значення цього показника вказує на відносні конкурентні переваги у зовнішній торгівлі, а від'ємне – на відносні конкурентні невігоди.

Однак у разі практичного використання всіх трьох індексів виникають численні проблеми. Мінімальні значення індексів RXA і RMP обмежено нулем, тоді як максимальні – не обмежено взагалі. Індекс RTA може бути як додатним, так і від'ємним, відображаючи наявність або відсутність конкурентних переваг, при цьому його мінімальне значення також не обмежене. Водночас якби ці індекси мали граничні значення, то це полегшило б їх інтерпретацію, оскільки в такому випадку можна було б точніше встановити міру наявності або відсутності конкурентних переваг [16].

Висновки. Отже, з урахуванням існуючих проблем, а також позитивного зарубіжного досвіду, доцільною є реалізація заходів у контексті підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняної агропродовольчої продукції на європейському ринку за такими основними напрямками: збільшення експортного потенціалу вітчизняних виробників сільськогосподарської продукції через покращання репутації України на міжнародному ринку продовольства як країни-виробника екологічно чистих і безпечних продуктів; налагодження сучасної інфраструктури аграрного ринку за допомогою: створення інфраструктури для консалтингу, навчання та підвищення кваліфікації фермерів і сільськогосподарських спеціалістів; удосконалення "твердої" інфраструктури (будівництво шляхів, налагодження системи водопостачання, меліоративних споруд, підвищення рівня інформатизації сільськогосподарських підприємств тощо); посилення кооперації господарств населення виробників сільськогосподарської продукції шляхом проведення інформаційної політики, спрямованої на популяризацію кооперативної форми господарювання серед господарств населення, висвітлення ключових переваг суб'єктів господарської діяльності у випадку створення кооперативу; налагодження співпраці між виробниками сільськогосподарської продукції та дослідними установами через фінансування з державного бюджету наукових досліджень, підготовки та підвищення кваліфікації кадрів для виробничої і соціальної сфери села, інформаційно-консультаційного обслуговування; стимулювання розвитку територіально-виробничих та агротехнічних комплексів виробництва, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції, що дозволить акумулювати обмежені фінансові активи і спрямувати їх на розробку та впровадження нових технологій у сфері сільського господарства; використання позитивного досвіду країн ЄС у регулюванні ринку аграрної продукції у напрямі зміцнення конкурентоспроможності АПК.

Як свідчить досвід європейських країн, застосування запропонованих заходів як на локальному, так і на регіональному та загальнодержавному рівнях має підвищити рівень конкурентоспроможності агропродовольчої продукції та забезпечити їй належне місце в ієрархії споживчих продуктів на європейському продовольчому ринку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Указ Президента України "Про заходи щодо розвитку продовольчого ринку та сприяння експорту сільськогосподарської продукції і продовольчих товарів" // Урядовий кур'єр. – 2001. – 7 серпня. – № 601.
2. Губенко В. І. Механізм зростання конкурентоспроможності товарів АПК на світовому ринку / В. І. Губенко // Агроінком. – 2003. – № 1-2. – С. 58-62.
3. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки [навч. посіб.] / Л. І. Дідківська, Л.С. Головка – К.: Знання-Прес, 2000. – 475 с.
4. Кваша С. М. Конкурентоспроможність вітчизняної аграрної продукції в умовах вступу України до СОТ / С.М. Кваша, О. Ф. Лука // Економіка України. – 2003. – № 10. – С. 83.
5. Кобута І. В. Особливості аграрної політики Європейського союзу на зерновому ринку // Економіка АПК. – 2006. – № 5. – С. 117-121.
6. Кулешова Г. М. Конкуренція і конкурентоспроможність в аграрному виробництві // Економіка АПК. – 2008, № 3. – С. 126-132.
7. Макаренко М. В. Підвищення конкурентоспроможності промислової продукції шляхом застосування ефективної маркетингової концепції збуту / М. В. Макаренко // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 1. – С. 26-34.
8. Марцин В. С. Механізм забезпечення конкурентоспроможності товару та показники її оцінки / В. С. Марцин // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 1. – С. 35-44.
9. Месель-Веселяк В. Я. Напрями забезпечення конкурентоспроможності аграрного виробництва // Економіка АПК. – 2009, № 10. – С. 7-14.
10. Осташко Т. О. Сільське господарство в умовах САТ та ЄС. – К.: Інститут сільського розвитку, 2005. – С. 27.
11. Рылько Д. Мировая продовольственная система: уроки для России / Д. Рылько, В. Демьяненко // Мировая экономика и международные отношения – 1999. – № 8. – С. 26-34.
12. Точилін В.О. Формування галузевих ринків України: перехідний період / В.О. Точилін. – К.: Фенікс, 2004. – 332 с.
13. Тепла М.М. Україна на шляху до світової організації торгівлі / М.М. Тепла // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 3. – С. 35-41.
14. www.agroprofi.com.ua – Агропрофі. Український тижневик ділової інформації.
15. www.fao.org/statistics Food and agriculture organization of the united nations (FAO) statistics.
16. UNIDO. International Comparative Advantage in Manufacturing. Changing Profiles of Recourses and Trade. – Vienna, 1986.

Конкурентоспособность отечественной агропродовольственной продукции и направления ее повышения на мировом рынке

В.М. Цихановская, Ю. М. Павленко

Рассмотрено влияние процессов глобализации мировой экономики на конкурентоспособность продукции агропромышленного комплекса Украины. Выявлены имеющиеся резервы и пути повышения конкурентоспособности аграрной продукции на мировых рынках.

Ключевые слова: конкурентоспособность, глобализация, АПК, продукция агропромышленного комплекса.

Competitiveness of domestic agricultural and food products and the direction of its increase in the global market

V. Tsihanovska, Yu. Pavlenko

The influence of globalization processes of economy on competitiveness of agrarian and industrial complex in Ukraine is considered. Available reserves and ways of increase the competitiveness of agrarian production in the world markets are found out.

Key words: competitiveness, the globalization, the connected tariff, agrarian and industrial complex, custom duties.

УДК 332.2

НЕДАШКІВСЬКА Т.М., аспірантка

Науковий керівник – **ДОБРЯК Д.С.,** д-р екон. наук, чл.-кор. НААНУ

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ОЦІНКА ОБМЕЖЕНЬ (ОБТЯЖЕНЬ) У ВИКОРИСТАННІ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Висвітлено наукові засади формування обмежень (обтяжень) у сільськогосподарському землекористуванні. Запропоновано методичні підходи до оцінки обмежень на земельну ділянку, які базуються на визначенні втрат і збитків під час використання земель в охоронних, санітарних та санітарно-захисних зонах.

Ключові слова: оцінка обмежень (обтяжень) у сільськогосподарському землекористуванні, санітарно-захисні зони, земельні сервітути, земельні ресурси.